

UCHWAŁA Nr 44 RADY MINISTRÓW

z dnia 24 stycznia 1951 r.

w sprawie zatwierdzenia wytycznych gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych spółdzielczości.

Rada Ministrów zatwierdza wytyczne gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych spółdzielczości, uchwalone przez Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego w dniu 4 stycznia 1951 r., i stanowi, co następuje:

I. Zakres mocy obowiązującej uchwały.

§ 1. Uchwała niniejsza dotyczy central, związków spółdzielni i spółdzielni w nich zrzeszonych, spółdzielni zrzeszonych w centralach spółdzielczo-państwowych oraz innych jednostek organizacyjnych spółdzielczości z wyjątkiem rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz spółdzielni kredytowych.

II. Organizacja finansowa.

§ 2. Jednostki organizacyjne, wykonujące w stosunku do spółdzielni wyłącznie funkcje kierownictwa, koordynacji, kontroli i nadzoru, pokrywają swoje wydatki w ramach zatwierdzonych budżetów z funduszu administracyjnego, tworzonoego w oparciu o przepisy § 12 niniejszej uchwały.

§ 3. Wydatki, związane z działalnością organizacyjną i instrukcyjną związków działających na zasadach rozrachunku gospodarczego, pokrywane będą w ramach zatwierdzonych budżetów z funduszu administracyjnego.

§ 4. Związki spółdzielni, prowadzące gospodarczą działalność operatywną, oraz spółdzielnie działają na zasadach rozrachunku gospodarczego.

Związki spółdzielni, prowadzące tylko częściowo gospodarczą działalność operatywną, wyodrębniają tę

działalność na rozrachunek gospodarczy, koszty zaś działalności pozagospodarczej pokrywają w ramach zatwierdzonych budżetów z funduszu administracyjnego.

Prowadzone w ramach jednostek organizacyjnych spółdzielczości różne rodzaje działalności (detal, skup, żywienie zbiorowe, przetwórstwo, usługi itp.) powinny być sukcesywnie organizowane na zasadach wewnętrznego pełnego lub ograniczonego rozrachunku gospodarczego.

§ 5. Fundusze własne jednostek organizacyjnych spółdzielczości składają się z:

- a) funduszu udziałowego — powstającego z wpłat udziałów członkowskich,
- b) funduszu zasobowego — powstającego z wpłat wpisowego członków, z przelewu części czystej nadwyżki oraz z innych źródeł, określonych zarządzeniami władz nadrzędnych.

§ 6. Przepisy szczegółowe co do zasad gospodarki finansowej dla poszczególnych central spółdzielni określają zasady normowania środków obrotowych i finansowania obrotu oraz właściwość banków w zakresie kredytowania i kontroli finansowej jednostek organizacyjnych spółdzielczości.

§ 7. Zasady inkasa bankowego obowiązują wszystkie jednostki organizacyjne spółdzielczości działające na zasadach rozrachunku gospodarczego.

§ 8. Przepisy szczegółowe co do zasad gospodarki finansowej dla poszczególnych central spółdzielni określają zasady systemu cen i marż dla podległych im jednostek organizacyjnych spółdzielczości.

III. Fundusze celowe.

§ 9. W jednostkach organizacyjnych spółdzielczości tworzy się następujące fundusze celowe:

- a) fundusz socjalny,
- b) „ szkolenia kadr,
- c) „ administracyjny,
- d) „ wyrównawczy strat,
- e) „ amortyzacyjny,
- f) „ inwestycyjny,
- g) ew. inne fundusze specjalnego przeznaczenia.

Sposób tworzenia oraz korzystania z tych funduszy określa regulaminy, uchwalone przez zarządy poszczególnych central bądź związków w porozumieniu z Centralnym Związkiem Spółdzielczym, zatwierdzone przez właściwe w zakresie nadzoru władze resortowe w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 10. Fundusz socjalny tworzy się z określonych regulaminem wpłat jednostek samodzielnie bilansujących na specjalny rachunek bankowy centrali; fundusz socjalny będzie służył na pokrycie wydatków związanych z prowadzeniem scentralizowanej działalności socjalnej.

§ 11. Fundusz szkolenia kadr powstaje z wpłat jednostek samodzielnie bilansujących. Wpłaty te, określone w procencie funduszu płac, odprowadzane są na specjalny rachunek danej centrali (związku). Ponadto (zgodnie z § 17 lit. d) może być na fundusz szkolenia kadr przeznaczona pewna część czystej nadwyżki.

§ 12. Fundusz administracyjny tworzy się z opłat jednostek działających na zasadach rozrachunku gospodarczego. Opłaty te, ustalone w procencie planowanego obrotu zewnętrznego, odprowadza się do wysokości zaplanowanej na specjalny rachunek bankowy danej centrali. Saldo funduszu administracyjnego na koniec roku powinno być rozliczone z funduszem wyrównawczym strat.

§ 13. Fundusz wyrównawczy strat powstaje z przelewów na specjalny rachunek bankowy danej centrali:

- a) kwot z odliczeń od czystej nadwyżki poszczególnych spółdzielni,
- b) rocznej nadwyżki z rachunku funduszu administracyjnego,
- c) kwot z innych tytułów, przewidzianych w regulaminie tego funduszu.

§ 14. Fundusz amortyzacyjny tworzy się z kwot umorzenia środków trwałych w eksploatacji, przelewanych przez jednostki samodzielnie bilansujące na specjalny rachunek bankowy tych jednostek. Fundusz amortyzacyjny służy na:

- a) spłatę rat kredytów inwestycyjnych bankowych oraz otrzymanych z funduszu inwestycyjnego (§ 15),
- b) finansowanie kapitalnych remontów w ramach zatwierdzonego planu kapitalnych remontów.

Pozostała część funduszu amortyzacyjnego może być przeznaczona na sfinansowanie inwestycji.

§ 15. Fundusz inwestycyjny tworzy się z bezzwrotnych wpłat części czystej nadwyżki jednostek działających na zasadach rozrachunku gospodarczego. Sumy te powinny być odprowadzane na specjalny rachunek danej centrali w banku finansującym inwestycje.

Z funduszu inwestycyjnego udziela się pożyczek długoterminowych na finansowanie inwestycji. Z funduszu inwestycyjnego mogą być również udzielane spółdzielniom pożyczki: na spłaty rat bankowych kredytów inwestycyjnych, na kapitalne remonty i na ewentualną refundację środków obrotowych unieruchomio-

nych w inwestycjach w okresie do dnia 31 grudnia 1949 r.

§ 16. Znosi się dotychczas istniejący fundusz nagród i prac zleconych. Przepisy specjalne, wydane na wniosek Centralnego Związku Spółdzielczego przez Przewodniczącą Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, określają dopuszczalną granicę wydatków na nagrody i prace zlecone.

IV. Podział czystej nadwyżki.

§ 17. Ustala się na rok 1951 następujące wytyczne podziału czystej nadwyżki pozostającej po uwzględnieniu podatku dochodowego:

- a) do 50% czystej nadwyżki należy przeznaczyć na powiększenie funduszu zasobowego,
- b) nie mniej niż 20% czystej nadwyżki należy przeznaczyć na fundusz inwestycyjny,
- c) najwyżej 20% czystej nadwyżki w spółdzielniach pracy, a 10% w spółdzielniach handlowych można przeznaczyć do podziału pomiędzy członków spółdzielni, zgodnie z jej statutem; w spółdzielniach pracy nadwyżka, przeznaczona do podziału między członków, nie może przekraczać 10% wynagrodzenia rocznego. Nie rozdzielona bezpośrednio członkom część nadwyżki może być przeznaczona na podniesienie warunków kulturalnych i bytowych członków spółdzielni, a w szczególności na budownictwo mieszkaniowe,
- d) pozostała część czystej nadwyżki może być przeznaczona na fundusz wyrównawczy strat, inne fundusze celowe oraz na cele społeczno-wychowawcze.

Zasady podziału czystej nadwyżki zatwierdzają corocznie państwowe władze resortowe w porozumieniu z Ministrem Finansów na wniosek zainteresowanych central, uzgodniony z Centralnym Związkiem Spółdzielczym.

§ 18. Pokrywanie niedoborów jednostek organizacyjnych spółdzielczości odbywa się bądź z funduszu wyrównawczego strat zgodnie z § 13, bądź z innych źródeł, przewidzianych w statucie.

V. Podatek obrotowy i dochodowy.

§ 19. Jednostki organizacyjne spółdzielczości opłacają od sprzedaży wyprodukowanych wyrobów własnych podatek obrotowy, a od świadczonych usług — podatek od operacji nietowarowych.

§ 20. Jednostki organizacyjne spółdzielczości opłacają podatek dochodowy od czystej nadwyżki.

§ 21. Zagadnienia podatkowe jednostek organizacyjnych spółdzielczości reguluje dekret z dnia 21 września 1950 r. o opodatkowaniu przedsiębiorstw gospodarki uspołecznionej (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 399) oraz przepisy wykonawcze.

VI. Finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów.

§ 22. Źródłem finansowania inwestycji w spółdzielniach są:

- a) środki zwrotne w formie bankowych kredytów inwestycyjnych na finansowanie inwestycji, objętych planem inwestycyjnym,
- b) środki zwrotne w formie kredytów udzielanych z funduszu inwestycyjnego (§ 15),
- c) środki własne pochodzące ze źródeł, wymienionych w § 14,
- d) inne środki własne (jak np. odszkodowanie pogorzelowe), jeżeli ich użycie na cele inwestycyjne dopuszczone będzie odrębnymi przepisami.

§ 23. Jednostki organizacyjne spółdzielczości mogą ponadto za zgodą jednostki nadrzędnej przeznaczyć część funduszu zasobowego na inwestycje w przypadku, jeżeli nie korzystają z kredytów bankowych na cele obrotowe.

§ 24. Źródłem finansowania kapitalnych remontów są środki określone w §§ 14 i 15.

§ 25. Przepisy szczegółowe co do zasad gospodarki finansowej dla poszczególnych central określa, jakie jednostki organizacyjne są inwestorami naczelnymi, głównymi lub bezpośrednimi.

§ 26. Działalność inwestycyjna spółdzielczości powinna być rozgraniczona pod względem planowania,

finansowania i sprawozdawczości od działalności eksploatacyjnej.

VII. Postanowienia końcowe.

§ 27. Zarządy central uchwalą w porozumieniu z Centralnym Związkiem Spółdzielczym zasady organizacji i gospodarki finansowej dla swych pionów. Uchwały powyższe podlegają zatwierdzeniu przez właściwe w zakresie nadzoru władze resortowe oraz Ministra Finansów.

§ 28. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1951 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz